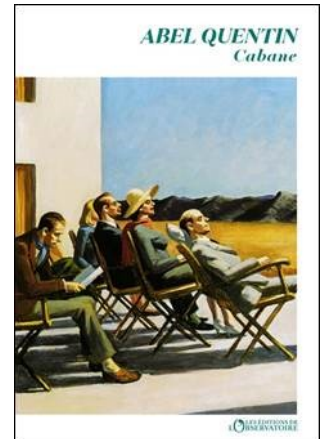

Leesverslag van *Cabane* van Abel Quentin, door Titus Kroon

Titel: *Cabane* (~boshut)
Auteur: Abel Quentin
Uitgever: Éditions de l'observatoire/Humensis
Taal: Frans
Pagina's: 479 (ca. 121.000 woorden)

Belangrijkste personages

Mildred Dundee: Amerikaanse, een van de vier auteurs van het 'rapport 21', getrouwd met Eugene Dundee, met wie ze zoon Dan heeft.

Eugene Dundee: Echtgenoot van Mildred, van mormoonse afkomst. Hij sterft in 2007 bij een ongeluk op de varkensboerderij die hij samen met Mildred runt.

Paul Quérillot: Biseksuele Fransman, econoom, een ijdele man die zelfmoord pleegt wanneer hij hoort dat hij kanker heeft.

Johannes Gudsonn: Noorse wiskundige, een soort 'idiot savant', die steeds verder mentaal afglijdt en een sleutelrol speelt bij de ontknoping van het verhaal.

Daniel W. Stoddard: Professor op de universiteit van Berkeley en mentor van het rapport 21.

Rudy Merlin: Een wat zwaarmoedige Franse journalist, die een artikel moet schrijven over het rapport en de auteurs, maar dat uitmondt in een zoektocht naar de verdwenen Gudsonn.

Jacqueline Mattemont: Spirituele Française met groot gevolg op YouTube, die allerlei new age ideeën predikt en alleen rauwe groeten eet.

Samenvatting

Het verhaal bestaat uit negen delen, elk weer met onderliggende hoofdstukken:

- I. Het rapport
- II. De Dundee's
- III. Quérillot
- IV. Rudy
- V. Gudsonn
- VI. Een Russische vriend
- VII. De nijlpaarden van Pablo Escobar
- VIII. Het tijdperk Waterman ('Age of aquarius')
- IX. De soldaat van het onzichtbare

Het verhaal beslaat de periode 1970 – 2023.

1970: Professor Daniel W. Stoddard van de afdeling 'Dynamica van systemen' van de Berkeley Universiteit in Californië, stelt een team van vier studenten samen (Eugene en Mildred Dundee, Paul Quérillot en Johannes Gudsonn) die samen het rapport 21 zullen schrijven. Dit rapport is, zo lezen we voorafgaand aan het verhaal, gebaseerd op:

https://nl.wikipedia.org/wiki/De_grenzen_aan_de_groei.

In 1973 wordt het gepubliceerd en het succes is enorm: er worden in boekvorm wereldwijd vijftien miljoen exemplaren van verkocht. Mildred en Eugene worden de kartrekkers van het rapport en gaan ermee op tournee. De boodschap wordt goed ontvangen, maar er zijn ook tegengeluiden van industriëlen en politici die het een erg ongemakkelijke boodschap vinden. Zij komen met een waaier aan tegenwerpingen.

Het grote succes van het rapport doet de verhoudingen tussen de schrijvers van het rapport geen goed. De econoom Paul Quérillot keert terug naar Frankrijk, gaat in dienst bij de 'vijand', het oliebedrijf Elf Aquitaine, trouwt met een dame van adel genaamd Noémie, neemt een Cubaanse minnaar genaamd Carlos en pleegt zelfmoord zodra hij hoort dat hij longkanker heeft.

In de tussentijd heeft men geen idee waar Gudsonn verblijft, behalve dat hij is teruggekeerd naar Noorwegen.

Het echtpaar Dundee trekt zich terug op een biologische varkensboerderij waar Paul Quérillot hen in 2007 komt opzoeken. Vlak daarna sterft Eugene doordat hij onder een tractor terecht komt. Pas veel later in het boek komen we erachter dat dit niet klopt, en dat hij tussen de varkens is gevallen die op gruwelijke wijze een deel van hem hebben opgegeten.

De eerste drie delen van het boek beschrijven uitgebreid wat de hoofdpersonen hebben meegemaakt, wat ze denken, hun onderlinge verhoudingen, de inhoud van het rapport en de ontvangst ervan.

Vanaf deel IV neemt het verhaal een wending: we gaan vooruit naar 2023. De nieuwe ik-hoofdpersoon is een journalist genaamd Rudy die de opdracht krijgt om een artikel over het rapport te schrijven voor het vijftigjarig jubileum ervan. Vanaf nu maken we het hele verhaal mee vanuit zijn standpunt. Al gauw mondt zijn onderzoek uit in een zoektocht naar de verdwenen Gudsonn. Gudsonn blijkt enige tijd in een **boshut** (*cabane*) te hebben vertoefd waar Rudy diens achtergelaten dagboeken vindt. Hieruit kan hij een heel traject achterhalen: Gudsonn heeft de wereld rondgezworven waarbij duidelijk wordt dat Gudsonn geestelijk steeds verder is afgedreven en in een waanwereld van extreme gedachten, complotten, numerologie en spiritualiteit is beland. Hij blijkt een groot aanhanger van Theodore Kaczynski, ook wiskundige en voormalig docent op Berkeley, die als de Unabomber een reeks aanslagen met bombrieven uitvoerde waarbij verscheidene doden en gewonden vielen. Ook de Unabomber heeft lange tijd in een **boshut** gewoond.

Tijdens zijn speurtocht bezoekt Rudy een spirituele workshop in het plaatsje Olliergues in de Auvergne van een zekere Jacqueline Mattemont. Daar zou Gudsonn zijn gesignaleerd. Later blijkt dit een sleutelmoment in het boek. In een persoonlijk onderhoud vertelt Jacqueline dat Gudsonn twee jaar bij haar heeft vertoefd, maar daarna is verdwenen. In werkelijkheid is hij daar nooit weggegaan. Rudy ontmoet er ook een wappie genaamd Patrice Émile die gelooft dat de aarde plat is.

Daarna raakt Rudy het spoor weer kwijt, ondanks een lang gesprek met Mildred Dundee en de aanwijzingen die staan in een brief die Gudsonn aan zijn uitgever heeft geschreven. Hierin steekt hij een paranoïde tirade af en kondigt indirect iets aan, maar wat...

Gelijk hierna neemt het verhaal een dramatische en finale wending. We zien Patrice Émile, Jacqueline Mattemont, Dan Dundee (die ook wappie blijkt te zijn) en Johannes Gudsonn in een zwarte bestelwagen op weg naar een grote bijeenkomst in Olliergues, met in de laadruimte een forse hoeveelheid soda, cyaankali, valium en chloraalhydraat (een sterk slaapmiddel). Daar eindigt het boek. *(Het open einde roept beelden op van de Jonestown massacre).*

Thema's

- Doembeelden: overbevolking, milieuvervuiling, uitgeputte energiebronnen, voedseltekorten, opwarming van de aarde: de te grote 'footprint' van de mens die op termijn zal leiden tot een enorme ecologische ramp
- Ethiek en wetenschap
- Engagement, welke keuzes maak je?
- Vriendschap en liefde
- 'Jalousie de métier'
- Jeugdcomplexen
- Geestesziekte zoals paranoïde schizofrenie
- Spiritualiteit en hippiecultuur
- Bijgeloof, complottheorieën (aarde=plat / 'platisme')
- Radicalisering: geweld om je doel te bereiken

Stijl

- Perspectiefwisselingen. Eerste deel: alwetende verteller en Paul Quérillot. Tweede deel: Rudy, onderbroken door een in cursief gedrukt gedeelte van 37 pagina's gevonden dagboek van Gudsonn.
- Veelal korte zinnen, het leest heel vlot. Het Frans is levendig en mooi geschreven met een rijke woordenschat, modernismen en soms wat 'argot'.
- Beperkt gebruik van literaire stijlfiguren, veel *telling*: het verhaal wordt precies uitgelegd en toegelicht, door een verteller die bewust dingen achterhoudt om de spanning erin te houden.
- Subtiële verweving van symbolieken en verwijzingen: bijvoorbeeld op pagina 53 speelt het liedje 'Age of Aquarius' op de radio. Later komt dit terug in deel VIII. Hoofdstuk 4 van deel II gaat plotseling over de Unabomber. Pas later wordt duidelijk wat de functie daarvan was.
- Titel Cabane komt meermaals terug, meestal letterlijk (Gudsonn, Unabomber, Rudy en de filosoof Arne Naess verblijven er enige tijd in), maar ook figuurlijk, op pagina 387: (...) de wanden van zijn geestelijke gevangenis, zijn 'cabane/hut'.

Genre

- Barokke roman: een bonte stoet handelingen, gedachten, toelichtingen, uitleg, verwijzingen, stijlwisselingen.

- Ideeënroman: het boek heeft veel uitweidingen over allerlei wetenschappelijke, politieke, sociale, culturele en maatschappelijke fenomenen. Dat veroorzaakt soms een 'wiki-gevoel', de schrijver wil wel erg veel kwijt in zijn verhaal. Het fictieve verhaal speelt zich af in een grotendeels 'waargebeurd' decor van plaatsen en personen (bv. verwijzing naar Frans Timmermans op pagina 83, de Unabomber, enz.)
- Thriller: de zoektocht naar Gudsonn en de plotselinge, heftige ontknoping aan het eind.

Conclusie

- *Plotcurve (gaat het verhaal zitten op een gegeven moment of stroomt het goed door? Waar ligt de spanning):*

Dit plot-gedreven boek leest heel vlot, ondanks de vele uitweidingen en toelichtingen. Je wil de hele tijd weten wat er gaat gebeuren, er wordt subtiel gespeeld met cliffhangers. Het eerste deel lijkt een lange introductie voor deel twee, waar het verhaal een thriller wordt die draait om de vraag: waar is Gudsonn? Het einde is wat abrupt, maar niet geheel onverwacht, er hing al lang iets in de lucht.

Behalve de onderbreking van de pagina's dagboek van Gudsonn zit de vaart er goed in.

- *De karakters, thema's; wat blijft jou bij?*

Je leert de hoofdpersonages goed kennen, karakters worden mooi uitgewerkt, maar ze roepen geen van allen echt sympathie bij me op. Behalve misschien Paul Quérillot: zijn strijd is invoelbaar en komt erg menselijk over. Elk personage worstelt ergens mee en dat past misschien wel bij de serieuze boodschap die de schrijver heeft met dit boek.

- *Mijn mening of het een niche boek is of wel voor een groot lezerspubliek en zijn er bepaalde vergelijkbare titels in de Nederlandse boekhandel*

Het is een bijzonder actueel boek met een urgente boodschap, geschreven in een mix van fictie en non-fictie. In die zin zie ik wel een groot lezerspubliek: het is uniek in zijn soort en speelt in op de actuele discussies omtrent groei en klimaat. De lengte van het boek en de uitweidingen zie ik als minpunt, maar ze stoorden me niet overmatig.

Ik ken geen vergelijkbaar boek dat momenteel in de handel is, al kun je het qua eclectische stijl misschien vergelijken met *De Beesten* van Gijs Wilbrink (maar dan anders 😊).

Errata

- P. 79: 'le grapin' moet zijn 'le grappin'
- P. 84: 'celaeh' moet waarschijnlijk spatie tussen
- P. 107: 'mort' werkwoord(svorm) ontbreekt
- P. 114: '- -' leesteken te veel
- P. 163: 'rusé,.' punt moet weg
- P. 180: '*faites*' moet zijn '*fait*'
- P. 188: 'Gudsonn. .' punt en spatie te veel
- P. 198: 'Stenson', wordt waarschijnlijk hoedenmerk 'Stetson' bedoeld
- P. 201: 'tournoi. .' punt en spatie te veel
- P. 248: 'j'espèce' moet zijn 'j'espère'
- P. 258: 'terrific' moet cursief
- P. 305: 'un dépression' moet zijn 'une dépression'
- P. 334 : '1973' moet zijn '1970'
- P. 361: 'néet' moet zijn 'né et'
- P. 361: 'invisiblesur' moet zijn 'invisible sur'
- P. 378: 'Moi, je n'ai pas toujours à mon café', werkwoord ontbreekt
- P. 422: 'Rapport 21' twijfel of dit met hoofdletter moet, want overal wordt het klein geschreven
- P. 438: 'oser' moet zijn 'osent'
- P. 448: 'aimer' moet zijn 'aimé'